

Herefter vil altsaa en Underret lige saa lidt efter denne Paragraf som efter den foregaaende kunne vægre sig ved at efterkomme Paatalemyndighedens Begæring, forudsat at denne blot fremtræder som Resultat af et Skøn over de i § 51 fremhævede Momenter og ikke som et vilkaarligt Magtbud uden nogen som helst Støtte i de faktiske Forhold, og forudsat selvfølgelig, at det ikke viser sig, at Henvisningen alene er bygget paa en urigtig Forudsætning (f. Eks. med Hensyn til, hvor Forbrydelsen er begaaet eller Paagribelsen har fundet Sted). I sidste Fald vil vel i øvrigt, naar saadant opklares, Paatalemyndigheden af sig selv tage sin Begæring tilbage; men vil den ikke, maa Retten kunne afvise (jfr. § 203). Om fornødent, nemlig naar vedkommende anden Ret heller ikke vil modtage Sagen til Forundersøgelse, maa Spørgsmaalet bringes for den overordnede Ret. — Ifølge § 222, 2det Stykke, kan den Landsret, der skal dømme i Sagen, anordne Forundersøgelse ved en bestemt Ret. — Det skal for Tydeligheds Skyld fremhæves, at „bor eller opholder sig“ her ligesom i § 50 staaar sideordnet (jfr. derimod § 54: „bor, eller, hvis han ikke har Bopæl, opholder sig“).

§§ 52—57.

Med Hensyn til Domsforhandlingen gælder, at for alle i Kongeriget begaaede Forbrydelser er, for saa vidt Gerningsstedet blot kendes, dettes Værneting obligatorisk*) med følgende Undtagelser:

- a) Ved Politiovertrædelser haves frit Valg mellem Gerningsstedets, Hjemstedets og Paagribelsesstedets Værneting (§§ 54 og 55).
- b) Ved Forening med en anden Sag kan en Sag komme ind for et andet Værneting end det, der er foreskrevet, naar den tages for sig (§ 56).
- c) Afvigelse fra Værnetingsreglerne kan af særlige Grunde besluttes af Landsretten eller Højesteret (§ 58).

Forbrydelser, begaaede uden for Kongeriget, eller med Hensyn til hvilke det er usikkert, hvor de overhovedet ere begaaede, kunne bringes frem til Domsforhandling saavel ved Hjemstedets som ved Paagribelsesstedets Værneting. Af særegne Grunde kunne de i Kraft af en Landsrets eller

Højesterets Beslutning ogsaa indbringes andet Steds, ligesom de ved Forening med en anden Sag kunne følge denne. Er Forbrydelsen særlig begaaet paa dansk Skib eller af Personer, som høre til saadant, kan Skibets Ankomststed efter § 53 vælges Side om Side med Hjemstedet og Paagribelsesstedet.

Enhver Ret maa have saavel Beføjelse som Pligt til, naar Paatalemyndigheden bringer en Sag frem for den, skønt den efter de her angivne Regler *ikke kan* være rette Værneting, og Sigtede enten ikke er til Stede eller protesterer, da at afvise den. Derimod kan Retten *ikke* have nogen Beføjelse til, hvor der er aabnet Paatalemyndigheden et vist Valg, at afvise, blot fordi Valgretten efter Rettens Skøn hellere burde være benyttet paa anden Maade.

Med Hensyn til de enkelte Paragrafer skal følgende bemærkes: Reglerne i § 52, 2det og 3die Punktum, tilsigte at afskære unyttig Tvivl og Diskussion om, hvad der er det rette Værneting ved Forbrydelser, der, skønt de i et givet Tilfælde maatte rumme Handlinger, foretagne i flere Retskredse, strafferetlig set udgøre en Enhed, saavel som i Tilfælde, hvor der er faktisk Tvivl om, i hvilken af flere bestemte Retskredse Gerningen i Virkeligheden er begaaet. — Paa Værnetinget i § 53 er der givet Anvisning under Hensyn til, at man ofte lettest vil kunne faa Vidner paa det Sted, hvor Skibet gør et Ophold, af nogen Varighed. Paa den anden Side har man ikke gjort Reglen obligatorisk, da det let kan hænde, at Skibet befinder sig andet Steds, naar man naar til Domsforhandlingen, og Vidnerne paa ny skulle bruges.

Med Hensyn til § 54 bemærkes, at Reglen i Slutningen af 1ste Stykke om, at Sagen eventuelt kan forfølges i den Kreds her i Riget, hvor Sigtede sidst havde Bopæl eller opholdt sig, har særligt Hensyn til den i Kapitel XVIII ommeldte Beslaglæggelse, hvor Sigtede har undraget sig Sagens videre Forfølgning ved Flugt. Reglen i sidste Stykke tiltrænges og er delvis allerede hjemlet i den gældende Ret.

§§ 58 og 59.

Forholdet mellem disse to Paragrafer er, som det vil ses, dette, at, medens § 58 giver Landsret og Højesteret Adgang til ligefrem at hjemle Afvigelser fra de i §§ 52—57 indeholdte Værnetingsregler — dog at saadan Afvigelse kun kan besluttes, saalænge Domsforhandlingen endnu ikke er begyndt — handles der i § 59 om Flytning af en Sag fra en Ret, der efter Reglerne

*) Udtrykket „i Reglen“ i § 52 betyder nemlig efter Sammenhængen: hvor ingen særlig Undtagelse er gjort i det følgende.